

EINDRAPPORTAGE

Betere onderwijsfaciliteiten in Bolivia

Hoofdonderwijzeres Vanisse Velasco: "toen ik begon met lesgeven op deze school was het net een jungle. Nu ziet de school er goed, netjes en georganiseerd uit en wordt het gebouw goed onderhouden."

**BO217 extra klaslokalen
voor basisschool in Cotoca**

WORLD SERVANTS I.S.M. FOR VIDAS

Eindrapportage

Aanvrager

World Servants

Dhr. J. van der Leest

e-mail: janvanderleest@worldservants.nl

telefoon: 0561 - 61 48 57

Doel

For Vidas is de partner van World Servants in Bolivia. We ondersteunen hun programma om de onderwijssituatie op tien basisscholen te verbeteren in de periode van 2013 - 2017. Dit doen we door middel van de bouw van klaslokalen en toiletten in het departement Santa Cruz. Daarnaast bevordert For Vidas burgerschap ontwikkeling bij kinderen, ouders en leerkrachten door het uitgeven van leerboeken en trainingen. Resultaat van dit programma is dat er meer kinderen naar school kunnen en deze ook afmaken. Op termijn zullen daarnaast effecten zichtbaar worden zoals vermindering van het aantal tienerzwangerschappen, afname van criminaliteit en het gebruik van drugs en alcohol.

Projectactiviteiten

In deze snelgroeijende wijk van Cotoca is "Centro Educativo Nacional Patuju" de enige school. Hier zijn de te weinig lokalen en die er zijn, zijn erg klein voor de 245 leerlingen van de kleuter- (twee klassen) en de zes klassen van de basisschool. Ondanks dat er in twee shifts les gegeven wordt, was er dit jaar voor zo'n 80 kinderen geen plek. De lokale overheid heeft wel twee klaslokalen gebouwd maar haar financiële middelen zijn beperkt en in andere wijken is de nood ook hoog. Om ervoor te zorgen dat er meer kinderen in hun eigen omgeving op een veilige manier naar school kunnen, is het volgende gepland:

- Bouw van een standaard schoolblok met twee klaslokalen en aan de voorzijde een veranda; Afmetingen: 16 x 10 mtr.
- Inrichting: aanschaf stoelen, tafels, schoolbord en meubilair;
- Programma voor de kinderen tijdens het project;
- Trainingen, workshops en informatiebijeenkomsten verzorgd door For Vidas, voor ouders, leerkrachten en schoolbestuur over het belang van onderwijs, in het bijzonder voor meisjes;
- Leermaterialen: boeken voor de kinderen over "moral education" en trainingen voor ouders en leerkrachten in het gebruik ervan door For Vidas.

Uitvoering en voortgang

Bij aanvang van het project was de fundering voor de klaslokalen met daarop een eerste rij stenen gereed. De bewapening die op de hoeken en halverwege de muren komt, was hier al in meegenomen. Het feit dat ook de benodigde bouwmaterialen er waren en de beide aannemers, Don Adolfo Lucas en Don Timoteo, klaar stonden, zorgde voor een flitsende start. Door harde regens en sterke wind lag het werk twee dagen stil. Toch lukte het om samen alle muren op hoogte te krijgen. Don Adolfo en Don Timoteo werkten na het vertrek van de Nederlandse groep gestaag verder. In de eerste weken van oktober waren de ringbalk, de topgevels en de dakconstructie klaar. Eind oktober zaten de dakpannen erop (zie foto) en kon de afbouw beginnen door het plaatsen van de kozijnen, ramen en deuren, het storten van de vloer, stukadoren en verven van de binnenmuren. Meer project updates en foto's zijn te vinden op de website worldservants.nl/projectarchief2017.

De deelnemers deden elke werkdag een kinderprogramma (zie foto) in samenwerking met Maria-Renée. Zij was docente op een school voor kinderen met een beperking. Met haar werd dagelijks het programma voorbereid en de kinderen waren dol op haar. Ook de leerkrachten van de school kwamen regelmatig kijken. De slotdag begon met het verhaal over de Ark van Noach. Tijdens het kleuren en knippen van de dierenmaskers brak er een tropische regenbui los die zolang aanhield dat de overige activiteiten letterlijk en figuurlijk in het water vielen.

Tijdens dit project was er een cultuurprogramma dat de Nederlandse jongeren en de lokale bevolking dicht bij elkaar bracht en de jongeren in staat stelde om meer van deze samenleving te begrijpen.

Onderdelen hiervan waren huisbezoeken en een overnachting bij een familie. Zo moesten de deelnemers kippen slachten (nr. 1 op het menu bij de meeste Bolivianen) en vis schoonmaken. Het spelen van voetbalwedstrijden en het bezoeken van een wedstrijd uit de 'Eredivisie – Professional Soccer League' (zie foto) waar het qua beleving heel anders toe gaat dan in Nederland. De groep werd officieel ontvangen door Wilfredo Añez, de burgemeester van Cotoca en liep mee in de parade van 6 augustus, de Nationale feestdag in Bolivia.

Begin februari was het feest in Nacional Patuju zoals op de foto hiernaast te zien is. Het nieuwe schoolgebouw werd officieel geopend in het bijzijn van de burgemeester, andere vertegenwoordigers onder andere uit de wijk, ouders, leerkrachten en de kinderen natuurlijk!

Resultaten

In maart hebben medewerkers van World Servants de school opnieuw bezocht. Met hen blikte de gemeenschap terug op een bijzondere tijd die veel verandering heeft gebracht. Met name het geweldige optreden van de Nederlanders die een Boliviaanse dans uitvoerden tijdens het slotfeest is ze bij gebleven. Dit feest was een mooie weerspiegeling van de interactie en betrokkenheid die tijdens het project was ontstaan. Ook heeft het project veel indruk op de schoolkinderen gemaakt. Ze zagen dat mensen elkaar hielpen er uit die samenwerking iets moois ontstaat. Een waardevolle les die ze voor de rest van hun leven met zich mee mogen dragen. De hoofdonderwijzeres vertelt dat de sfeer op school veranderd is, er is meer rust en het is er schoner en netter. Volgens haar hebben de voorbereidingsbijeenkomsten van For Vidas met de leerkrachten, de ouders, de vertegenwoordigers van de wijk en het project zelf hieraan bijgedragen. Ze benoemt nog een andere verandering, de grotere betrokkenheid van de overheid en de ouders. Zo droeg de overheid toch nog bij aan de afbouw en inrichting van de school waardoor een lagere bijdrage van World Servants nodig was. Meer ouders, ook uit de armere delen van de wijk, sturen hun kinderen naar deze school.

De twee nieuwe klaslokalen zijn helemaal af en zijn direct nadat de afbouw gereed was in gebruik genomen – zie foto's hiernaast. Door ook in deze lokalen 's morgens en 's middag les te geven, kunnen er meer kinderen naar school. Dit is al te zien bij klas 1 die nu 63 kinderen heeft verdeeld over een A- en een B-groep. Het totaal aantal kinderen nam al toe van 245 naar 260 en dit zal bij aanvang van het nieuwe schooljaar in februari 2019 nog verder toenemen. Het aantal meisjes op school (114) is lager dan het aantal jongens (146).

Financiële verantwoording

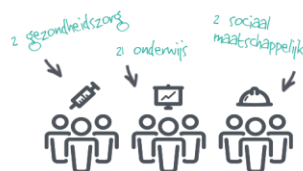
De projecten in 2017 zijn financieel mogelijk gemaakt door de bijdragen van de deelnemers, supporters van World Servants, fondsen, stichtingen, kerken en bedrijven.

In het jaarverslag van 2017 zijn de projecten financieel verantwoord. Deze zijn te vinden op de pagina's 84 t/m 90. Het jaarverslag kan men inzien via de link: worldservants.nl/jaarverslag/2017

samenvatting resultaten 2017

25
PROJECTEN IN
12
LANDEN

717
DEELNEMERS IN
2017

73
ACTIEGROEPEN
WAARVAN
13
NIEUW

682
ACTIEVOERERS OP
HET NIEUWE
ACTIEPLATFORM

JAARLIJKS
14.914
UUR MEER VRIJWILLIGERS-
WERK DOOR DEELNEMERS
VAN 2017

FINANCIEEL RESULTAAT
€88.918
BATEN: €2.306.483
LASTEN: €2.217.565

12
FTE MEDEWERKERS
327
VRIJWILLIGERS
108
NIEUWE SUPPORTERS
146
LEIDERS GETRAIND

8.7
TEVREDENHEIDSCIJFER
DEELNEMERS
1.787
NIEUWE FACEBOOK LIKES

Lees meer op www.worldservants.nl/dit-bereiken-we.

Bouwen aan verandering